

Projektresultat!

FÖRBÄTTRA STALLKLIMATET

Då kommer dina höns att må bättre och därmed producera fler ägg!

Det är en svår utmaning att åstadkomma och upprätthålla ett bra stallklimat med låga ammoniaknivåer, speciellt under vinterhalvåret. Ammoniak är negativt för både djurhälsa, produktion och arbetsmiljö. En höna kan inte producera många högkvalitativa ägg under en lång produktionsperiod om hon lever i en miljö med ammoniak. Även lägre nivåer påverkar hönsen negativt vilket är märkbart framför allt i slutet av hönsomgången, då de inte håller lika länge.

Det är ingen omöjlig uppgift

Många gårdar skulle sannolikt kunna minska nivåerna avsevärt med hjälp av relativt enkla och kostnadseffektiva åtgärder. Nedan följer några av de viktigaste åtgärderna.

- ✓ Ökat arbete med att justera och optimera inställningarna i stallens klimat- och ventilationssystem
- ✓ Tillskottsvärme såsom exempelvis värmepump
- ✓ Ökat arbete med att hålla en ströbäddstjocklek på maximalt fem centimeter
- ✓ Effektiviserat och optimerat utnyttjande av ammoniakbindande produkter
- ✓ Högre utnyttjande av strömmaterial som blandas ut med befintlig ströbädd
- ✓ Ökat antal körningar av gödselmattorna, framför allt vintertid

För att sänka ammoniaknivåerna behövs generellt ökat engagemang och ökad kunskapsnivå. Varje gård rekommenderas att skapa en egen stallanpassad åtgärdsplan och därefter följa upp denna regelbundet. Ta hjälp av Vreta Klusters *Checklista för minskad ammoniakhalt* för att få tips på praktiska åtgärder.

Biokol i fodret

En grupp värphöns utfodrades med en procent inblandning av biokol i fodret under tre veckor. Gruppen jämfördes parallellt med en kontrollgrupp som inte fick biokol.

Resultaten blev minskad ammoniakhalt, torrare ströbädd och gödsel samt även minskat foderintag. Detta tyder på att biokol kan inverka positivt på stallklimatet och även ge ökat foderutnyttjande samt förbättrad mag- och tarmhälsa. Fler studier behöver dock göras för att titta på effekten av biokol under en längre tidsperiod.

Quaterna i ströbädden

Quaterna är en produkt innehållandes en mix av mikroorganismer. När den sprids i ströbädden ska den binda in kväve i gödseln och därmed minska förlusten av ammoniak till stalluften.

Detta testades i en praktisk studie där två hönsgrupper jämfördes. Resultaten blev minskad ammoniakhalt i stalluften vilket styrker Quaternas positiva effekt på stallklimatet.

Vad säger producenterna?

De dominerande orsakerna till höga ammoniaknivåer i värphönsstall uppgavs i projektets intervjustudie vara problem med ströbädden samt bristfällig eller otillräcklig ventilation.

Över hälften av de tillfrågade äggproducenterna uppgav att de ofta har ströbäddar som är tjockare än fem centimeter vilket kan vara en viktig orsak till de höga ammoniaknivåerna. Merparten av dem anser dessutom att inställningarna i deras befintliga ventilations-system kan justeras till det bättre, men att de själva saknar tillräcklig kunskap.

Det går definitivt att göra mer för att minska ammoniaknivåerna på många gårdar, även utan dyra investeringar.

Detta och mycket mer
finner du på
www.vretakluster.se



Utvecklingscentrumet Vreta Kluster har under åren 2020 till 2023 utfört ett projekt om stallklimat med målet att fler producenter ska kunna hitta lösningar för att reducera ammoniaknivåerna i sina stallar. Många aktörer arbetar för att lösa detta, men det är svårt att veta vilka insatser som verkligen ger önskad effekt.

FÖRBÄTTRING AV KLIMAT I FJÄDERFÄSTALL – FÖR BÄTTRE DJURHÄLSA, PRODUKTION OCH MINDRE MILJÖPÅVERKAN

*Finansierat av Stiftelsen Lantbruksforskning
(projekt nr. R-20-62-326)*

Projektet utfördes i flera steg. Först skedde kunskapsinhämtning i form av en litteraturstudie och omvärldsbevakning samt en intervjustudie med svenska äggproducenter. Därefter testades och utvärderades ett antal metoder för att minska ammoniaknivån i värphönsstall.

Vill du veta mer eller ta del av resultatet i sin helhet?

All info om projektet finns att hämta här: <https://vretakluster.se/projekt/forbattring-av-klimat-i-fjaderfastall-for-battre-djurhalsa-produktion-och-mindre-miljopaverkan/>. Vid frågor kan du även kontakta projektledare Malin Alm på malin.alm@vretakluster.se.